

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

Załącznik Nr 1 do pisma wych./wch.
Nr SL-3522/17
Data 11.10.2017r.

Racibórz, dnia 11 października 2017 r.

Egzemplarz nr 2

Pan ppłk SG Czesław Konieczny
KOMENDANT
Placówki SG w Katowicach - Pyrzowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Rocznym planem kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli Śląskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2017” (nr KJ/6871/16 z dnia 5 grudnia 2016 r.), w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym na temat: „Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP”.

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Placówka Straży Granicznej w Katowicach – Pyrzowicach, ul. Wolności 90, 42 – 625 Ożarówice.

W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach pełnił – ppłk SG Czesław Konieczny.

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu kontrolnego: kpt. SG Krzysztof Rzeszowski – starszy specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 250 z dnia 22 sierpnia 2017 r.,¹

Członek zespołu kontrolnego: p. Danuta Grzesik – specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 251 z dnia 22 sierpnia 2017 r.²

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 28 sierpnia 2017 r., a zakończono w dniu 18 września 2017 r.

Przerwy występujące w trakcie kontroli:

– kpt. SG Krzysztof Rzeszowski: 01.09.2017 r.

¹ Akta kontroli, str. 27-28

² Akta kontroli, str. 29-30

IV. Kontrolą objęto okres od 1 sierpnia 2016 r. do dnia 31 lipca 2017 r.

Ustalono, że w tym okresie zostało przeprowadzonych łącznie 105 postępowań w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP. Na podstawie analizy zgromadzonych danych i uregulowań prawnych, charakteru tych czynności tj. ich powtarzalności oraz ilości szczegółowemu sprawdzeniu poddano 33 % akt z powyższych czynności – co stanowi 35 przeprowadzonych postępowań w okresie objętym kontrolą. Do określenia próby badawczej zastosowano dobór losowy z interwałem wynoszącym 3 (odpowiednio: iloraz liczebności populacji – 105 oraz żądanej liczebności próby – 35). Pierwsza jednostka próby ustalona została jako pozycja nr 1 znajdująca się na wykazie sporządzonym na podstawie informacji otrzymanej od podmiotu kontrolowanego (pismo nr 1710/17/KD z dnia 8 sierpnia 2017 r.³).

Zakres kontroli:

Kontroli podlegała dokumentacja związana z organizacją, prowadzeniem oraz dokumentowaniem postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP, prowadzonych przez funkcjonariuszy w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach, w zakresie:

1) przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych dotyczących realizacji zadań polegających na prowadzeniu postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP (kryterium rzetelności),

2) prowadzenia dokumentacji zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym oraz z należytą starannością podczas realizacji zadań polegających na prowadzeniu postępowań w sprawie wydania decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP (kryterium rzetelności i legalności).

V. Cel kontroli

- a) dokonanie oceny przyjętych w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych w zakresie prowadzenia i dokumentowania postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP,
- b) dokonanie oceny prawidłowości prowadzenia czynności z zakresu postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP,
- c) zebranie informacji zmierzających do doskonalenia działalności służbowej w kontrolowanej tematyce, ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

VI. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego

Biorąc pod uwagę poszczególne oceny cząstkowe, poddaną kontroli działalność Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

³ Akta kontroli, str. 4-8

Oceny dokonano na podstawie ustaleń kontroli udokumentowanych w aktach kontroli.

Na ich podstawie sformułowano następujące oceny częściowe:

Ad IV pkt. 1)

Pozytywnie oceniono przyjęte w Placówce SG w Katowicach – Pyrzowicach rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie prowadzenia i dokumentowania postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP.

Ustalono, że wewnętrzne podziały zadań obowiązujące w okresie objętym kontrolą, tj.:

1) wewnętrzny podział zadań Placówki SG w Katowicach-Pyrzowicach zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2016 r., przez Komendanta Śląsko – Małopolskiego Oddziału Straży Granicznej (zarejestrowany pod numerem wychodzącym 2164/16 z dnia 27.06.2016 r.⁴),

2) wewnętrzny podział zadań Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach zatwierdzony w dniu 3 października 2016 r., przez Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej (zarejestrowany pod numerem wychodzącym 3462/16 z dnia 05.10.2016 r.⁵),

3) wewnętrzny podział zadań Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach zatwierdzony w dniu 27 czerwca 2017 r., przez Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej (zarejestrowany pod numerem wychodzącym ŚL-KP/2158/17 z dnia 28.06.2017 r.⁶) zawierają zapisy dotyczące realizacji zadań z zakresu objętego kontrolą.

Ponadto ustalono, że Komendant Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach powierzył wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań polegających na prowadzeniu postępowań w sprawie wydania decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP funkcjonariuszom Zespołu Postępowań Granicznych. W okresie objętym kontrolą czynności te wykonywało 8 funkcjonariuszy ww. zespołu. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w ich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień⁷.

Ad IV pkt. 2)

Pozytywnie z uchybieniami oceniono prowadzenie dokumentacji zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym oraz z należytą starannością podczas realizacji zadań polegających na prowadzeniu i dokumentowaniu postępowań administracyjnych w sprawie odmowy wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP.

W ramach kontroli tego obszaru sprawdzeniu podlegały następujące zagadnienia:

1. Wydawanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP przez osoby, które posiadały do tego stosowne upoważnienia.
2. Stosowanie właściwych przepisów w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych.
3. Wydawanie właściwych oraz zgodnych ze wzorem formularzy decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemca na terytorium RP.
4. Zebranie wystarczających materiałów dowodowych w prowadzonych postępowaniach.

⁴ Akta kontroli, str. 31-60

⁵ Akta kontroli, str. 61-90

⁶ Akta kontroli, str. 91-120

⁷ Akta kontroli, str. 122-135

5. Wydawanie właściwego rozstrzygnięcia po zakończonym postępowaniu.

W ramach badanego obszaru, zespół kontrolny uwzględnił także zmianę dot. sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP. Nowy kierunek działań w tym zakresie został zawarty w wytycznych Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG nr FAX KG CU-4856/IV/DS/17 z dnia 20 lipca 2017 r.⁸ oraz FAX KG CU-5376/IV/DS/17 z dnia 11 sierpnia 2017 r.⁹, które zostały przesłane do wszystkich kierowników jednostek organizacyjnych SG. Przedstawiony w ww. wytycznych sposób dokumentowania czynności w ramach prowadzonych postępowań został wypracowany w trakcie odprawy kadry kierowniczej pionu ds. cudzoziemców, która miała miejsce w Szklarskiej Porębie w dniach 20 – 23 czerwca 2017 r. Zmiany, które zostały zawarte w ww. pismach dotyczą m.in. odstąpienia od wręczania cudzoziemcom zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji, co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto określono podstawy prawne, które należy wskazać w formularzu odmowy wjazdu jako odniesienie do obowiązującego prawa krajowego oraz te wynikające z procedur dot. prawa do odwołania.

Ad 1

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż w dokumentacji objętej kontrolą, decyzje o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP wydawało łącznie 8 funkcjonariuszy Zespołu Postępowań Granicznych.

Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), decyzja o odmowie wjazdu cudzoziemca podejmowana jest przez organ do tego uprawniony na mocy prawa krajowego. Powyższe uregulowanie znalazło odzwierciedlenie w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, który stanowi, iż decyzję o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydaje cudzoziemcowi komendant placówki Straży Granicznej. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż wydawanie decyzji w powyższym zakresie, przez osoby inne niż uprawnione ustawowo, wymaga delegowania uprawnień przez organ w trybie określonym przez art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *kodeks postępowania administracyjnego*.

Analiza Teczek Akt Osobowych funkcjonariuszy wydających w placówce decyzje o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP pozwoliła na ustalenie, iż wszyscy posiadali stosowne upoważnienia do tej czynności¹⁰. Biorąc powyższe pod uwagę, działanie organu w tym zakresie należy uznać za właściwe.

⁸ Akta kontroli, str. 266-267

⁹ Akta kontroli, str. 270-272

¹⁰ Akta kontroli, str. 273-281

Ad 2

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych dokonano sprawdzeń dokumentacji zgromadzonej w aktach postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP. Ustalono, że przedmiotową dokumentację w każdym przypadku inicjują notatki urzędowe. W ocenie zespołu kontrolnego, forma i treść tych notatek nie budzi żadnych zastrzeżeń. Sposób prowadzenia czynności przez funkcjonariuszy w ramach postępowania dowodowego, znajdujący odzwierciedlenie we wspomnianej dokumentacji świadczy o dobrym przygotowaniu do realizacji zadania przez funkcjonariuszy. W notatkach znajdują się bowiem m.in. wyniki sprawdzeń dokonywanych w dostępnych bazach danych, informacje z rozmów oraz korespondencja mailowa z osobami, które wystawiały oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. Podkreślić również należy, iż funkcjonariusze Zespołu Postępowań Granicznych utrzymują stałą współpracę z pracownikami firm handlingowych czy biur podróży w zakresie zagadnień związanych z uprawnieniami obywateli państw trzecich do wjazdu i pobytu na terytorium RP oraz przemieszczania się w obrębie Strefy Schengen. Powyższe niejednokrotnie zaowocowało uzyskaniem istotnych dowodów na okoliczność naruszenia przez cudzoziemców przepisów, które w rezultacie stanowiły o wyczerpaniu przesłanek uzasadniających wydanie decyzji o odmowie wjazdu na terytorium RP.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w 34 przypadkach postępowania administracyjne w przedmiocie wydania decyzji o odmowie wjazdu poprzedzone zostały stosownym zawiadomieniem w trybie art. 61 § 1 *kpa*. W jednym przypadku stwierdzono, iż akta sprawy nie zawierają zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania administracyjnego (ŚL-KP/68/D-ODW/2017). Zgodnie z wyjaśnieniami Komendanta PSG w Katowicach – Pyrzowicach¹¹, brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania wynika z realizacji wytycznych Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG, zawartych w przywołanej wcześniej korespondencji z dnia 20 lipca 2017 r. i z dnia 11 sierpnia 2017 r. w przypadku gdy decyzja o odmowie wjazdu wydawana jest na formularzu (KGS). Biorąc powyższe pod uwagę wyjaśnienia w tym zakresie zostały uwzględnione przez zespół kontrolny i uznane jako realizacja nowego sposobu dokumentowania czynności w ramach prowadzonych postępowań, wypracowana przez Zarząd ds. Cudzoziemców KGSG.

Ustalono, że w dokumentacji poddanej kontroli, znajdują się potwierdzone za zgodność z oryginałem dokumenty, którymi posługiwali się cudzoziemcy w trakcie kontroli granicznej, a które miały istotny wpływ na wydanie właściwego rozstrzygnięcia w przedmiocie wydanych decyzji. W postępowaniach o numerach ŚL-KP/14/D-ODW/2017¹², ŚL-KP/26/D-ODW/2017, ŚL-KP/29/D-ODW/2017, ŚL-KP/59/D-ODW/2017 stwierdzono dowody w postaci kserokopii wszystkich stron dokumentów paszportowych, którymi posługiwali się cudzoziemcy. W tym miejscu należy przytoczyć przepis art. 75 § 1 *kpa*, który stanowi, iż „jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie

¹¹ Akta kontroli, str. 226-264

¹² Akta kontroli, str. 152-177

jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.” W tym przypadku należy stwierdzić, iż wszystkie decyzje wydane były w związku z wyczerpaniem przesłanek uzasadniających wydanie decyzji o odmowie wjazdu z powodu braku wizy lub tytułu pobytowego. Zespół kontrolny uznał powyższe działanie za prawidłowe.

Ustalono także, iż we wszystkich przypadkach dokonywano sprawdzeń cudzoziemców w dostępnych bazach danych oraz sporządzono z powyższej czynności standardowy formularz sprawdzeń cudzoziemca.

W 34 przypadkach zapoznano cudzoziemców będących stroną postępowania z całością dokumentacji zgromadzonej w aktach postępowania, na okoliczność czego sporządzano protokół zapoznania strony z aktami sprawy, co jest zgodnie z art. 67 § 1 *kpa* i potwierdza czynny udział strony w postępowaniu, a przed wydaniem decyzji umożliwia wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Powyższe wynika z art. 10 § 1 *kpa*. W 1 przypadku nie sporządzono takiego protokołu (ŚL-KP/68/D-ODW/2017¹³), zgodnie z wyjaśnieniami kierownika podmiotu kontrolowanego powyższe również związane było z realizacją wytycznych Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG, o których mowa powyżej. Niemniej jednak strona postępowania została pouczona o prawie wynikającym z przepisu art. 73 § 1 *kpa*, z czego skorzystała, o czym świadczy dołączona do akt notatka urzędowa¹⁴. Biorąc powyższe pod uwagę wyjaśnienia w tym zakresie zostały uwzględnione przez zespół kontrolny i uznane jako realizacja nowego sposobu dokumentowania czynności w ramach prowadzonych postępowań, wypracowana przez Zarząd ds. Cudzoziemców KGSG.

Ponadto ustalono, iż w jednym przypadku protokół zapoznania strony z aktami sprawy nie został podpisany przez funkcjonariusza, biorącego udział w tej czynności (ŚL-KP/10/D-ODW/2016¹⁵). Biorąc pod uwagę przepis art. 68 § 2 *kpa*, odmowę lub brak podpisu funkcjonariusza należało omówić w protokole. Powyższe, jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Komendanta PSG, było wynikiem przeoczenia funkcjonariusza. Zespół kontrolny uznał powyższe za uchybienie o charakterze formalnym, bez negatywnych skutków dla kontrolowanej jednostki.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w postępowaniach o numerach ŚL-KP/35/D-ODW/2017 oraz ŚL-KP/38/D-ODW/2017 nie udzielono cudzoziemcom, którzy otrzymali decyzje o odmowie wjazdu, pisemnych informacji dotyczących punktów kontaktowych dysponujących informacjami na temat przedstawicieli uprawnionych do działania w imieniu obywatela państwa trzeciego zgodnie z prawem krajowym. Obowiązek przekazania powyższej informacji wynika z przepisu art. 14 ust. 3 *kodeksu granicznego Schengen*. Z wyjaśnień złożonych przez Komendanta PSG¹⁶ wynika, iż w tych przypadkach decyzje o odmowie wjazdu cudzoziemcom były wydawane w oparciu o figurowanie danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu. Ponadto

¹³ Akta kontroli, str. 216

¹⁴ Akta kontroli, str. 217

¹⁵ Akta kontroli, str. 214

¹⁶ Akta kontroli, str.226-264

kierownik podmiotu kontrolowanego przywołał pismo Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG nr CU-3035/II/IS/08/fax¹⁷ z dnia 2 czerwca 2008 r., zgodnie z którym cudzoziemcom, którym odmówiono wjazdu na terytorium RP, uzasadniając to faktem figurowania danych osobowych w SIS, należy każdorazowo zapoznawać z informacją, która stanowi załącznik do tego pisma. Z tego względu w przytoczonych postępowaniach, cudzoziemcom została przedstawiona taka informacja. Zespół kontrolerów stoi na stanowisku, iż obowiązek o, którym mowa w ww. przepisie oraz załącznik do pisma Zarządu ds. Cudzoziemców regulują odrębne kwestie. Przepis ma charakter obligatoryjny w każdym przypadku wydania decyzji, a załącznik do pisma zarządu zawiera informację dla cudzoziemców dot. przetwarzania danych osobowych w SIS oraz sposobu dokonywania korekty lub wykreślenia danych z systemu. Powyższe stanowi uzupełnienie o dodatkowe czynności, które należy podjąć i nie powoduje nieważności przepisów kodeksu granicznego Schengen. Realizacji tych obowiązków nie stosuje się zamiennie. Powyższe działanie zostało uznane za uchybienie, które nie spowodowało negatywnych skutków dla kontrolowanej jednostki, jednak miało znaczenie w zakresie sposobu realizacji kontrolowanych zadań.

W trakcie kontroli ustalono, iż funkcjonariusze Zespołu Postępowania Granicznych, po wydaniu decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP, informowali przewoźnika o stwierdzonych naruszeniach. Ponadto celem zabezpieczenia przed wjazdem, obywatela państwa trzeciego na terytorium państwa członkowskiego wydano 34 decyzje o nakazie przebywania w określonym miejscu do czasu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższe działania umożliwiły przewoźnikowi realizację obowiązków, o których mowa w art. 460 ust 1 *ustawy o cudzoziemcach*. W jednym przypadku nie wydano ww. decyzji. Powyższe, jak wynika z wyjaśnień kierownika podmiotu kontrolowanego, było spowodowane opuszczeniem terytorium RP przez cudzoziemca tuż po otrzymaniu decyzji o odmowie wjazdu. Zespół kontrolerów uznał powyższe za właściwe.

Ustalono, że decyzje, które zostały wydane w oparciu o przepisy prawa krajowego zawierały informacje, które wynikają z przepisu art. 107 §1 *kpa*, tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

Ponadto we wszystkich przypadkach prawidłowo odnotowywano w dokumencie podróży cudzoziemca wydanie decyzji o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez odcisnięcie stempla wjazdowego i przekreślenie go na krzyż oraz zapisanie, naprzeciw przekreślenia po prawej stronie, podstawy prawnej wydania tej decyzji lub litery odpowiadającej powodowi odmowy wjazdu, tj. zgodnie z przepisami określonymi w załączniku V, część A (procedury odmowy wjazdu na granicy) pkt 1 ppkt b *kodeksu granicznego Schengen* oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia

¹⁷ Akta kontroli, str.268-269

19 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu odnotowywania w dokumencie podróży cudzoziemca wydania decyzji o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono brak informacji potwierdzającej przetłumaczenie cudzoziemcom nw. dokumentów:

- a) protokół zapoznania strony z aktami sprawy (22 przypadki, postępowania o nr: ŚM-KP/63/D-ODW/2016, ŚM-KP/66/D-ODW/2016, ŚL-KP/1/D-ODW/2016, ŚL-KP/7/D-ODW/2016, ŚL-KP/10/D-ODW/2016, ŚL-KP/19/D-ODW/2016, ŚL-KP/25/D-ODW/2016, ŚL-KP/28/D-ODW/2016, ŚL-KP/2/D-ODW/2017, ŚL-KP/11/D-ODW/2017, ŚL-KP/14/D-ODW/2017, ŚL-KP/20/D-ODW/2017, ŚL-KP/23/D-ODW/2017, ŚL-KP/26/D-ODW/2017, ŚL-KP/29/D-ODW/2017, ŚL-KP/35/D-ODW/2017, ŚL-KP/38/D-ODW/2017, ŚL-KP/41/D-ODW/2017, ŚL-KP/44/D-ODW/2017, ŚL-KP/50/D-ODW/2017, ŚL-KP/59/D-ODW/2017, ŚL-KP/65/D-ODW/2017),
- b) decyzja o odmowie wjazdu na terytorium RP (12 przypadków, postępowania o nr: ŚL-KP/19/D-ODW/2016¹⁸, ŚL-KP/2/D-ODW/2017¹⁹, ŚL-KP/14/D-ODW/2017²⁰, ŚL-KP/23/D-ODW/2017²¹, ŚL-KP/26/D-ODW/2017²², ŚL-KP/29/D-ODW/2017²³, ŚL-KP/35/D-ODW/2017²⁴, ŚL-KP/38/D-ODW/2017²⁵, ŚL-KP/44/D-ODW/2017²⁶, ŚL-KP/50/D-ODW/2017²⁷, ŚL-KP/59/D-ODW/2017²⁸, ŚL-KP/65/D-ODW/2017²⁹),
- c) zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego (12 przypadków, postępowania o nr: ŚL-KP/19/D-ODW/2016, ŚL-KP/2/D-ODW/2017, ŚL-KP/14/D-ODW/2017, ŚL-KP/23/D-ODW/2017, ŚL-KP/26/D-ODW/2017, ŚL-KP/29/D-ODW/2017, ŚL-KP/35/D-ODW/2017, ŚL-KP/38/D-ODW/2017, ŚL-KP/44/D-ODW/2017, ŚL-KP/50/D-ODW/2017, ŚL-KP/59/D-ODW/2017, ŚL-KP/65/D-ODW/2017).

Poproszony o złożenie wyjaśnień Komendant PSG³⁰ stwierdził iż funkcjonariusze Zespołu Postępowań Granicznych posługują się językiem angielskim i rosyjskim. Ponadto, cudzoziemcy poddani szczegółowej kontroli otrzymują informację w języku dla siebie zrozumiałym, w których zawarta jest informacja o czynnościach, które są wobec nich prowadzone. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zespół kontrolerów nie podważa skuteczności komunikacji z cudzoziemcami, soi jednak na stanowisku, iż informacja o znajomości języka polskiego przez cudzoziemca bądź też języka obcego, w którym funkcjonariusz komunikuje się z tym cudzoziemcem powinna znaleźć się w treści notatki urzędowej, bądź też zostać sporządzona w formie oświadczenia o znajomości języka, na wzór

¹⁸ Akta kontroli, str.139-143

¹⁹ Akta kontroli, str. 144-147

²⁰ Akta kontroli, str.148-151

²¹ Akta kontroli, str.178-181

²² Akta kontroli, str.182-185

²³ Akta kontroli, str. 186-189

²⁴ Akta kontroli, str. 190-193

²⁵ Akta kontroli, str. 194-197

²⁶ Akta kontroli, str. 198-201

²⁷ Akta kontroli, str. 202-205

²⁸ Akta kontroli, str. 206-209

²⁹ Akta kontroli, str. 210-213

³⁰ Akta kontroli, str. 226-264

dokumentu, który znalazł się w dokumentacji o nr ŚL-KP/53/D-ODW/2017³¹. Obowiązkiem organu administracji publicznej jest bowiem należyte i wyczerpujące informowanie stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego, co zostało uregulowane w art. 9 *kpa*. Dopiero zamieszczenie powyższej informacji świadczyć będzie o kompletności dokumentacji zebranej w postępowaniu. Brak takiej informacji stanowi, w ocenie kontrolerów, uchybienie o charakterze formalnym, które nie powoduje negatywnych skutków dla kontrolowanej jednostki, ma jednak znaczenie w zakresie sposobu realizacji kontrolowanych zadań.

Ad 3

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych, we wszystkich decyzjach stanowiących wzór standardowego formularza odmowy wjazdu na granicy, określonego w załączniku nr V, część B kodeksu granicznego Schengen stwierdzono *in fine* odstępstwa:

- brak miejsca przewidzianego na informację o miejscu wydania dokumentu tożsamości,

- dodatkowy zapis dotyczący ważności dokumentu tożsamości,

- w punkcie „E” brak zapisu „niżej wymieniony dokument/dokumenty...”,

- w miejscu przeznaczonym na podpis osoby zainteresowanej dokonano zapisu „Data i podpis osoby, której odmówiono wjazdu”.

- w punkcie „F” w decyzjach o numerach: ŚL-KP/1/D-ODW/2016, ŚL-KP/4/D-ODW/2016, ŚL-KP/7/D-ODW/2016, ŚL-KP/16/D-ODW/2016, ŚL-KP/22/D-ODW/2016, ŚL-KP/2/D-ODW/2017³², ŚL-KP/14/D-ODW/2017, ŚL-KP/20/D-ODW/2017, ŚL-KP/23/D-ODW/2017³³, ŚL-KP/26/D-ODW/2017³⁴, ŚL-KP/29/D-ODW/2017³⁵, ŚL-KP/35/D-ODW/2017³⁶, ŚL-KP/38/D-ODW/2017³⁷, ŚL-KP/50/D-ODW/2017³⁸, ŚL-KP/53/D-ODW/2017, ŚL-KP/56/D-ODW/2017, ŚL-KP/59/D-ODW/2017³⁹, ŚL-KP/62/D-ODW/2017, ŚL-KP/68/D-ODW/2017⁴⁰ dokonano wpisu „Przebywał już przez 3 miesiące w okresie sześciomiesięcznym...”. Właściwa treść powinna przedstawiać się w sposób następujący „przebywał(-a) już przez 90 dni w poprzedzającym 180-dniowym okresie na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej”.

Należy zaznaczyć, iż powyższe różnice stanowią, w ocenie kontrolerów, uchybienie o charakterze formalnym, które nie powoduje negatywnych skutków dla kontrolowanej jednostki. Na uwagę zasługuje również fakt, iż żadna z kontrolowanych decyzji nie została

³¹ Akta kontroli, str. 215

³² Akta kontroli, str. 144

³³ Akta kontroli, str. 178

³⁴ Akta kontroli, str. 182

³⁵ Akta kontroli, str. 186

³⁶ Akta kontroli, str. 190

³⁷ Akta kontroli, str. 194

³⁸ Akta kontroli, str. 202

³⁹ Akta kontroli, str. 206

⁴⁰ Akta kontroli, str. 216

wydana w związku z wyczerpaniem przesłanek określonych w pkt. „F” standardowego formularza o odmowie wjazdu.

Ad 4

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w wybranych aktach spraw z zakresu postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP brak jest dowodów, na podstawie których wydano końcowe rozstrzygnięcie. Braki dotyczyły postępowań o numerach: ŚL-KP/1/D-ODW/2016, ŚL-KP/4/D-ODW/2016, ŚL-KP/7/D-ODW/2016, ŚL-KP/10/D-ODW/2016, ŚL-KP/13/D-ODW/2016, ŚL-KP/16/D-ODW/2016, ŚL-KP/19/D-ODW/2016, ŚL-KP/22/D-ODW/2016, ŚL-KP/28/D-ODW/2016. Mając powyższe na uwadze, kierownik zespołu kontrolerów zwrócił się do Komendanta PSG z prośbą o przedstawienie brakujących dowodów. Zgodnie z uzyskanym wyjaśnieniem, brakująca dokumentacja została załączona do postępowań w sprawie o cofnięcie/unieważnienie wizy cudzoziemcowi lub postępowań w sprawie odmowy wjazdu dotyczących innych osób, które podróżowały wspólnie z cudzoziemcami. Biorąc pod uwagę fakt, że dokumentacja ta została uzupełniona⁴¹ w trakcie kontroli, jej brak w aktach postępowań w sprawie odmowy wjazdu został uznany za uchybienie bez negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności.

Ad 5

W trakcie prowadzonej kontroli ustalono także, iż Placówka Straży Granicznej w Katowicach – Pyrzowicach dysponuje całością niezbędnej dokumentacji z zakresu postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie cudzoziemcom decyzji o odmowie wjazdu na terytorium RP. Na tej podstawie zespół kontrolerów uznał za właściwe i zgodne z przepisami końcowe rozstrzygnięcia w poszczególnych sprawach. Pozostająca w aktach oraz uzupełniona na etapie kontroli dokumentacja nie budzi wątpliwości w tym zakresie.

VII. Zalecenia i wnioski:

1. Dokumentować prowadzone czynności z zakresu postępowań administracyjnych w sprawie o wydanie decyzji o odmowie wjazdu cudzoziemcom na terytorium RP z uwzględnieniem uwag zawartych w niniejszym wystąpieniu.
2. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonych czynności w sposób rzetelny i zgodny z obowiązującymi przepisami.

VIII. Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków,

⁴¹ Akta kontroli, str. 226-264

a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć kierownikowi jednostki kontrolującej w terminie do dnia 31 października 2017 r., za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

IX. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

X. Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki SG w Katowicach – Pyrzowicach zarejestrowanej pod numerem Rdet 39/16, RWD 38 poz. 242/16 karta 2 poz. 4.

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
z siedzibą w Raciborzu
płk SG Adam Jopek

kierownik jednostki kontrolującej

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egzemplarz nr 1 – adresat

Egzemplarz nr 2 – ad acta

K.R., D.G. tel. 6654415

Dnia 10.10.2017 r.

